

Carme Busquets Julià:

«Podem mesurar la temperatura,
però no podem mesurar el dolor»

Text i fotos > JUDIT PUJADÓ, escriptora

Adreça web per
escoltar l'entrevista

Va néixer a Sant Jordi Desvalls el 1951. El pare era ferroviari. La mare tenia una merceria que donava servei als set-cents o vuit-cents veïns del poble. Res no feia pensar que la Carme Busquets es faria metgessa. Bé, alguna pista sí que en donava. Li agradava molt estudiar, aprendre coses. Tenia el cuquet del coneixement a dins. Ara, després de quaranta-un anys, no s'ha pogut desfer de la seva vocació i de ser metgessa des de l'assistència a la gestió. Continua amb la mateixa il·lusió i les mateixes ganes de servei.

Va començar estudiant al seu poble natal i, quan li tocava, s'anava a exami-

nar a l'Institut Vell de Girona. Després va continuar els estudis a l'Institut Vicens Vives i quan va acabar el PREU (curs preuniversitari d'abans), tot just la Universitat de Girona obria les portes. Es va apuntar a primer de física en aquell curs d'on sortiria la primera promoció de llicenciats de la UdG. Però no acabava de veure la utilitat a la disciplina. Ella tenia més voluntat de servei, i va començar a pensar que estudiar medicina seria una bona opció. Ara confessa: «Hi he dedicat tota la vida. Ha estat una aposta de vida molt intensa. M'ha agradat molt fer-ho. M'ha omplert molt, no només el treball, sinó el resultat del treball i els contac-

tes que he pogut fer professionalment».

Per poder fer medicina, va haver de matricular-se a la UAB. No hi havia tantes noies com ara, però ja n'hi havia unes quantes. «Arribar d'una ciutat petita com Girona, on coneixies tothom, a aquella universitat i viure a Barcelona era un canvi espectacular. Passaves a l'anonimat absolut. Va ser un canvi important, em va marcar molt l'estil de vida. És així.»

Sorpresa al MIR

Un cop a Barcelona, va estudiar a dos hospitals. Els primers tres anys, al de Sant Pau. Els últims tres, a l'Hospital del Mar. Però, segons explica, la seva va

ser una de les primeres promocions, si no la primera, de les que van fer el MIR. I li va tornar a tocar triar. Les opcions més sol·licitades eren cirurgia o medicina interna. Es va apuntar a la segona opció. Llavors calia demanar destinació. Entre els estudiants del MIR circulava la teoria que calia demanar en primer lloc l'opció preferent (en el seu cas, Barcelona) i en segon lloc, una d'impossible (ella va demanar Madrid), amb la intenció que la preferida guanyés la partida, però quan va telefonar per saber on li tocava anar, l'estratègia es va fer miques:

—Miri —li van dir—, li ha tocat Sant Sebastià.

—Perdoni, com diu? No ho he demanat, jo!

Incrèdula, se'n va anar a Madrid per confirmar-ho.

—Faci el que vulgui —li va dir el funcionari—, però tal com estan les coses, jo ho agafaria.

«Quan feia guàrdies a l'Hospital de Sant Sebastià veia que els companys que feien guàrdia amb mi i que estudiaven una especialitat (digestiu o el que fos) en sabien tant com jo, de medicina, però sabien molt més de la seva especialitat. I vaig dubtar. Vaig decidir tornar a Barcelona i estudiar anesthesiologia a la Vall d'Hebron. Vaig triar l'anestèsia perquè era una especialitat molt atractiva i amb molt de futur, i no era exclusivament quirúrgica ni mèdica però ho abastava una mica tot. I això és important.» Era, a més, una especialitat que vivia moments de canvi. «Abans el dolor no es tenia tant en compte. Tampoc no hi havia tants

fàrmacs. Jo penso que el dolor sempre és el dolor. El dolor representa un crit d'alerta d'alguna cosa que t'afecta i, un cop recollit i estudiat el motiu, el dolor s'ha de tractar, però abans no se'n feia tant de cas. Quan jo vaig començar anestèsia, a tots els postoperatoris posaven, per exemple: "Nolotil si dolor". A veure, perdona, si t'obren la panxa, de dolor segur que en tindràs. Aquest és el dolor agut que és fàcil de tractar. I ens va costar treure aquest "si" i posar "cada vegada que es necessiti". Cada quatre hores, si el fàrmac dura quatre hores. Cada vuit, si en dura vuit. Mira si han canviat els protocols. Però ens va costar.» Va ser també gràcies a aquesta especialitat que, quan va tornar a Girona i va començar a treballar al Trueta com a anestesiològa, l'any 1981, es va anar preparant per millorar el tractament del dolor que veia que patien els pacients i el 1985 va fundar la Unitat de Dolor. Explica que l'anestèsista, deixant de banda la recerca, s'ha d'encarregar de tres tasques: d'adormir els pacients que han de ser assistits quirúrgicament; de la reanimació postquirúrgica i finalment, del tractament del dolor. Els darrers vuit anys de la seva carrera professional va ser cap de la Clínica del Dolor de l'Hospital Clínic de Barcelona.

«El dolor no es pot mesurar. Pots mesurar la temperatura, però no el dolor. No tothom hi té la mateixa tolerància. Igual que hi ha gent més sensible que d'altra. I hi ha dolors de diferents tipus. El dolor agut teòricament és fàcil de tractar. Un dolor agut és el part. És un dolor intensíssim, però que s'acaba. Dura poc en el temps. El dolor crònic

és més difícil. Les lumbàlgies, la gent que té deformacions articulars doloroses... El dolor crònic és molt i molt difícil, perquè no s'acaba. No és tan intens, perquè no es podria suportar, però no té un final. És amb el que hem treballat més. Van apareixent fàrmacs nous i hem millorat moltíssim. També és la nostra feina aprendre a comunicar, a explicar, a buscar i a incorporar tècniques noves que puguin anar bé, com ara l'atenció plena, amb la col·laboració dels psicòlegs.

»Vivim la medicina com una vocació. I és molt difícil que la gent entengui, per exemple, que quan tu et trobes amb algun problema, amb una situació complicada, quan veus que el pacient s'està morint, tot això ho vius amb una descàrrega d'adrenalina brutal i t'estàs allà les hores que calgui; no mires el rellotge, ets allà per solucionar aquell problema i has de mirar de resoldre'l i no pots consultar cap llibre. Després acabes realment destrossat i has de continuar treballant. La salut és el més important. Si no en tens, ja et poden cobrir d'or... Necessites estar sa; si no, la resta no té cap valor.»

El valor de l'experiència

I un bon dia, enmig d'una vida plena de reptes, arriba la jubilació. I els metges i les metgesses que han treballat a l'Institut Català de la Salut es troben que han anat fent un camí que, de sobte, s'acaba. Per això busquen alternatives. Són metges les vint-i-quatre hores del dia. S'han format des que van entrar a la universitat, perquè els canvis que han viscut dins dels hospitals han estat constants i no tenen aturador. «No hi ha límit en el que podrà venir. Per això és tan apassionant. Per això enganxa tant.» La Carme reivindica el valor de la feina, de la recerca, de l'experiència i dels contactes dels metges que es jubilen: «No cal que continuem treballant quaranta hores, però encara podem fer molta feina». Ella, actualment, representa el Consell de Col·legis de Metges de Catalunya a l'Observatori per la Igualtat de Gènere (OIG), òrgan assessor de la Generalitat de Catalunya, en el qual participa a través de dos grups, el d'estereotips i el de violència de gènere. A més, com a secretària de la Junta de Govern del Col·legi de Metges de Girona mira de treballar també per als metges que s'han de jubilar i que poden continuar contribuint en la comunitat amb xerrades, seminaris... Tot un riu d'experiència que ha de trobar el lloc on fructificar.

